

Warszawa, dnia 07 kwietnia 2021

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy:BF.pp.071.37.2021

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady
Izb Rolniczych**

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 16 marca br. znak: KRiR/KK/245/21 w sprawie uruchomienia drugiej transzy pomocy dla rolników dotkniętych kryzysem spowodowanym wystąpieniem pandemii COVID-19, uprzejmie informuję, co następuje.

Warunki udzielania nadzwyczajnego tymczasowego wsparcia w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) określa art. 39b rozporządzenia nr 1305/2013, zgodnie z którym Państwo członkowskie ma ukierunkować pomoc do rolników lub małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność przetwórczą najbardziej dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19 przez określenie warunków kwalifikowalności i, tam gdzie uzna to za właściwe, kryteriów wyboru, które są obiektywne i niedyskryminacyjne.

W związku z powyższym w Polsce w ramach prac nad tym instrumentem wsparcia dokonano analizy sytuacji w rolnictwie i sektorze przetwórstwa, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę m.in. wysokość strat w poszczególnych sektorach produkcji rolnej w najtrudniejszym dla gospodarki okresie (tj. marzec – kwiecień 2020 r.) oraz ograniczony budżet przewidziany na to działanie (273 379 123 euro), określono, że pomoc zostanie skierowana do rolników, którzy zajmują się rodzajami produkcji rolnej wymienionymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19” w ramach działania „Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich

przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1467), tj.: wołowiny, mleka, trzody chlewnej (prosiąt), baraniny/jagnięciny, kóz, drobiu rzeźnego (kurczęta, gęsi i indyki), drobiu hodowlanego w związku z prowadzeniem produkcji jaj wylęgowych kur rzeźnych oraz roślin ozdobnych pod osłonami ogrzewanymi. Należy przy tym podkreślić, że celem przedmiotowego wsparcia była rekompensata przynajmniej części strat jakie rolnicy ponieśli w wyniku wystąpienia pandemii COVID-19 w ww. okresie i rozwiązania problemów z płynnością finansową zagrażającą ciągłości działalności rolniczej gospodarstw prowadzących produkcję w tych sektorach. Dodatkowo pomoc miała stanowić zachętę do kontynuowania prowadzonej produkcji w celu zminimalizowania ryzyka spadku poziomu produkcji w poszczególnych sektorach po zniesieniu ograniczeń wprowadzonych w wyniku epidemii COVID-19.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, należy podkreślić, że była to jednorazowa pomoc – odbył się jeden nabór wniosków o przyznanie pomocy w terminie od 9 września do 7 października 2020 r. w ramach którego wpłynęło 195 614 wniosków. Wydano 180 315 pozytywnych decyzji w sprawie o przyznanie pomocy i do końca grudnia 2020 r. zrealizowano płatności w wysokości 1,196 mld zł. Nie przewiduje się kontynuowania tej pomocy.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uruchomiona została również pomoc dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w sektorze rolnym i przetwórstwie rolno-spożywczym w formie kredytów obrotowych na finansowanie bieżącej działalności z dopłatami do oprocentowania i z gwarancją ich spłaty.

Kredyty udzielane są przez banki współpracujące z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Ze środków Funduszu Gwarancji Rolnych (utworzonego ze środków PROW 2014-2020) będą stosowane przez 12 miesięcy dopłaty do oprocentowania kredytów w wysokości 2% w skali roku oraz będzie udzielana gwarancja ich spłaty na okres:

- 39 miesięcy (okres spłaty kredytu 36 miesięcy + dodatkowe 3 miesiące) dla kredytu odnawialnego;
- 51 miesięcy (okres spłaty kredytu 48 miesięcy + dodatkowe 3 miesiące) dla kredytu nieodnawialnego.

Na podstawie ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw stosowane są dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych między innymi podmiotom prowadzącym działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, a zatem również producentom rolnym prowadzącym działy specjalne produkcji rolnej, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń COVID-19.

Stosownie do przepisów ww. ustawy kredyty obrotowe odnawialne lub nieodnawialne z dopłatami do oprocentowania są udzielane na warunkach komercyjnych, natomiast z Funduszu Dopłat do oprocentowania są realizowane dopłaty do oprocentowania w wysokości:

- 2% w przypadku mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców,
- 1% w przypadku dużych przedsiębiorców.

Kredyty są udzielane przez banki, które mają stosowną umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U z 2015 r. poz.187 z późn. zm.) producenci rolni, którym zagrażała utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym w związku z epidemią COVID – 19 i którzy odczuwali skutki finansowe zeszłorocznej suszy, huraganu, gradu, ulewy, wiosennych przymrozków i powodzi, a ich wnioski o pomoc złożone w 2019 r. w związku z wystąpieniem tych niekorzystnych zjawisk, nie zostały rozpatrzone, mogli w 2020 r. ubiegać się pomoc zastępującą pomoc w formie de minimis.

Na realizację powyższe pomocy wydatkowano 396,7 mln zł.

Ponadto na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa posiadacze co najmniej 50 sztuk chryzantem doniczkowych lub 200 sztuk chryzantem ciętych w fazie pełnej dojrzałości, które nie zostały sprzedane w związku z wprowadzeniem od dnia 31 października 2020 r. do dnia 2 listopada 2020 r. zakazu wstępu na teren cmentarzy, mogli złożyć do dnia 6 listopada 2020 r. do kierownika biura powiatowego Agencji, wnioski o udzielenie pomocy. A zatem przedmiotową pomocą byli objęci zarówno producenci rolni jak i podmioty zajmujące się obrotem chryzantemami.

Stawki powyższej pomocy ustalone zostały na poziomie:

- 20 zł za sztukę chryzantemy doniczkowej,
- 3 zł za sztukę chryzantemy ciętej.

Dla celów udzielania przedmiotowej pomocy przyjęto jednolite stawki w formie ryczałtu, opartego o koszty produkcji 1m² roślin ozdobnych w tunelach i oczekiwanego dochodu na poziomie 11%. Na realizację przedmiotowej pomocy wydatkowano 77,6 mln zł.

Producenci świń, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19 oraz nie otrzymali pomocy udzielanej z udziałem środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w związku z epidemią COVID-19 na wnioski złożone do dnia 7 listopada 2020 r oraz nie złożyli wniosków o pomoc z programu pomocy dla producentów świń prowadzących produkcję na obszarach ASF, na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych

zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa byli uprawnieni do otrzymania pomocy ze środków krajowych.

Warunkiem niezbędnym do otrzymania pomocy było posiadanie średnio co najmniej 21 świń dziennie w okresie od dnia 1 marca do dnia 15 lipca 2020 r. zarejestrowanych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzi ARiMR w systemie informatycznym.

Pomoc ustalono w formie ryczałtu na gospodarstwo rolne w podziale na 3 grupy w zależności od ilości utrzymywanych świń:

- 1) 4 500 zł – przy utrzymywaniu średnio dziennie co najmniej 21 świń i nie więcej niż 50 świń,
- 2) 14 900 zł – przy utrzymywaniu średnio dziennie powyżej 50 świń i nie więcej niż 200 świń,
- 3) 23 800 – przy utrzymywaniu średnio dziennie powyżej 200 świń.

Wysokość pomocy ustalono na poziomie analogicznym jak w rozporządzeniu PROW traktując, że projektowana pomoc jest komplementarna do udzielanej producentom świń w obiegu zamkniętym na podstawie rozporządzenia PROW.

Producenci świń mogli składać wnioski o pomoc do biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do dnia 20 grudnia 2020 r.

Założono, że proponowana pomoc może być kumulowana z pomocą udzielaną z tytułu prowadzenia innych niż produkcja świń w cyklu otwartym kierunków produkcji na podstawie rozporządzenia PROW, przy czym łączna kwota pomocy nie może przekroczyć równowartości w złotych kwoty 7 000 euro. Zastosowany zostanie kurs EUR/PLN na dzień udzielenia pomocy.

Zgodnie z danymi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wnioski o powyższą pomoc zostały złożone na kwotę 137,9 mln zł. Natomiast na realizację powyższej pomocy zaplanowano 221,8 mln zł.

Ponadto zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa producenci rolni prowadzący chów lub hodowlę świń na obszarach z ograniczeniami, mogą ubiegać się o nieoprocentowane pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez producenta świń działalności rolniczej na obszarach występowania ASF.

Kwota udzielonych producentowi świń pożyczek nie może przekroczyć kwoty ww. zobowiązań cywilnoprawnych i wynosić więcej niż:

- 50.000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie do 50 sztuk świń;
- 100.000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie powyżej 50 do 100 sztuk świń;

- 300.000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie powyżej 100 do 500 sztuk świń;
- 500.000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie powyżej 500 do 1000 sztuk świń;
- 1.000.000 zł na siedzibę stada, w której w 2016 r. było utrzymywanych średniorocznie powyżej 1000 sztuk świń.

Pożyczka jest udzielana przez ARiMR maksymalnie na 10 lat, a za jej udzielenie Agencja nie pobiera żadnych opłat. Pomocą państwa są nieopłacane przez pożyczkobiorców odsetki od udzielonej pożyczki. Powyższa pomoc udzielana jest w formule de minimis.

W odniesieniu do rynku mięsa drobiowego należy nadmienić, że pomimo niesprzyjających warunków (wystąpienie grypy ptaków i COVID-19), sytuacja na tym rynku jest stabilna a ceny korzystne. W okresie 15-21.03.2021 średnia cena skupu kurcząt typu brojler ukształtowała się na poziomie 3,61 zł/kg – w relacji tygodniowej była wyższa o 0,8%, w relacji miesięcznej wzrosła o 3,6%, a w skali roku wzrost wyniósł 5,9%. Średnia miesięczna cena skupu kurczaków typu brojler w lutym 2021 r. wyniosła 3,47 zł/kg i wzrost tej ceny do analogicznego okresu 2020 r. (przed wystąpieniem ograniczeń związanych z wystąpieniem COVID-19) wyniósł 11 gr (3,3%).

Ceny skupu żywca indyjskiego, jak również ceny sprzedaży tego rodzaju mięsa uległy wyraźnej poprawie.

Biorąc pod uwagę aktualną sytuację cenową na rynku mięsa drobiowego, ewentualne wnioskowanie do KE o podjęcie interwencji na tym rynku nie znajduje uzasadnienia merytorycznego.

W przypadku rynku wieprzowiny sytuacja po ubiegłorocznym głębokim spadku cenowym spowodowanym ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19 oraz potwierdzeniem afrykańskiego pomoru świń w Niemczech, uległa wyraźnej poprawie. Od 2. tyg. br. cena skupu żywca wieprzowego notowała trend wzrostowy do poziomu 5,43 zł/kg w 11.tyg. br (15-21.03.2021), co oznacza wzrost o 25,6% w ciągu miesiąca oraz wzrost o 41,4% w porównaniu z ceną oferowaną na początku roku. W ocenie bieżącej sytuacji na rynku wieprzowiny na poziomie Komisji Europejskiej podkreślane są pozytywne trendy, w tym odwrócenie spadkowych trendów w cenach skupu świń, wysokie ceny prosiąt i warchlaków oraz spadek średniej masy ubijanych świń, co wskazuje na brak zatorów w ubojach. Komisja nie przewiduje w chwili obecnej podjęcia działań interwencyjnych na rynku, jak również pomocy finansowej dla producentów świń.

Odnosząc się do rynku owoców i warzyw, bieżąca analiza sytuacji na rynkach tych produktów nie wskazuje, aby kondycja tej branży uległa znaczącemu pogorszeniu w następstwie pandemii COVID-19. Co prawda popyt na owoce i warzywa generowany przez kanał HoReCa (hotele, restauracje, catering) pozostaje ograniczony w związku z nałożonymi restrykcjami i obostrzeniami, jednak spadek ten nie skutkuje destabilizacją relacji popytowo-podażowych na tych rynkach, która przejawiałaby się istotnym spadkiem cen oferowanych producentom.

Producenci owoców i warzyw jako producenci rolni działający na jednolitym rynku UE mogą korzystać z istniejących instrumentów wsparcia (finansowanych z budżetu UE) dostępnych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej jedynie dla sektora rolnego.

Jednym z podejmowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rynku owoców i warzyw działań systemowych, jest wdrażanie instrumentu WORR w zakresie zrzeszania się producentów owoców i warzyw w organizacje producentów, które stosownie do ww. uregulowań powinny być podstawowym filarem funkcjonowania tego rynku. Główną rolą organizacji producentów jest wzmocnienie pozycji rynkowej i stabilizacja dochodów producentów będących ich członkami poprzez planowanie i dostosowywanie produkcji do popytu, koncentrację podaży i poprawę wprowadzania produktów do obrotu, a także optymalizację kosztów produkcji, oferowanie pomocy technicznej. Co do zasady, organizacje producentów są zobowiązane do zagospodarowania całości produkcji dostarczonej przez swoich członków.

Producenci owoców i warzyw zrzeszeni w organizacjach producentów od lat posiadają narzędzia pozwalające na skuteczne ograniczenie niekorzystnego wpływu kryzysu na ich sytuację ekonomiczną. Stosownie do ww. uregulowań prawnych wyłącznie organizacje producentów owoców i warzyw, jako jednostki odpowiedzialne za skuteczne równoważenie relacji popytowo-podażowych na rynkach poszczególnych produktów sektora owoców i warzyw, mają możliwość zastosowania działań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania kryzysom (obejmujących między innymi wycofanie produkcji z rynku; w odniesieniu do każdego produktu wycofanie z rynku nie może przekraczać 5% ilości tego produktu sprzedanej przez daną organizację producentów), korzystając jednocześnie ze wsparcia finansowego na ich realizację. Działania te mogą polegać m.in. na przeprowadzaniu operacji skutkujących ograniczeniem podaży produktów, których rynek znalazł się w sytuacji kryzysowej lub jest zagrożony taką sytuacją. Podejmowane przez organizacje producentów owoców i warzyw działania w ramach zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania kryzysom, skutkujące ograniczeniem podaży, które przekładają się na zahamowanie spadku cen, mają korzystne oddziaływanie na wszystkich uczestników rynku reprezentujących podaż. Producenci mogą oferować swoją produkcję na rynku bardziej zrównoważonym dzięki działaniom zarządzania kryzysowego i zapobiegania kryzysom, uzyskując wyższe ceny niż na rynku zdestabilizowanym wskutek nadmiernej presji podaży.

Ww. działania z zakresu zarządzania kryzysowego stanowią zatem szybką i skuteczną odpowiedź na destabilizację rynku, która może być spowodowana różnymi czynnikami, m.in. np. pandemią COVID-19.

Działania, o których mowa mogą być realizowane w ramach programów operacyjnych ww. organizacji. Przepisy UE przewidują wsparcie finansowe na dofinansowanie realizowanych przez organizacje producentów programów operacyjnych. Pomoc przyznawana tym podmiotom może wynosić 4,1% wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów. Pułap ten może zostać zwiększony do 4,6%, jeśli organizacja realizuje środki zarządzania kryzysowego. Wsparcie to ograniczone jest do 50% założonego przez organizacje funduszu operacyjnego, przy czym na działania z zakresu

zarządzania kryzysowego oraz zapobiegania kryzysom przeznaczyć można maksymalnie jedną trzecią funduszu operacyjnego (tj. środków finansowych, jakimi dysponuje organizacja producentów owoców i warzyw na realizację programu operacyjnego). Działania możliwe do wdrożenia w ramach programów operacyjnych są zawarte w opracowanej przez MRiRW „Strategii krajowej dla zrównoważonych programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw oraz zrzeszeń organizacji producentów owoców i warzyw w Polsce na lata 2018-2022” (Dz. Urz. MRiRW z 2017 r., poz. 70).

Ponadto rolnicy i domownicy ubezpieczeni w KRUS mogą obecnie skorzystać z następujących świadczeń, zgodnie z :

- 1) ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 r., poz. 1842 tj.), rolnikowi i domownikowi, o których mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174), w sytuacji objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją w związku z COVID-19, przysługuje zasiłek w wysokości 50 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564). Świadczenie przyznawane jest przez KRUS;
- 2) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego (Dz. U. 2020r., poz. 486) rolnikowi ubezpieczonemu w KRUS przysługuje zasiłek chorobowy w kwocie 15 zł za każdy dzień czasowej niezdolności do pracy trwającej nieprzerwanie nie dłużej niż 14 dni, jeżeli ta niezdolność jest spowodowana zakażeniem lub chorobą układu oddechowego oznaczonymi w zaświadczeniu lekarskim jako U07.1 COVID-19, zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych. To świadczenie przyznawane jest przez KRUS rolnikom objętym izolacją z powodu zachorowania na COVID-19. W pozostałych wypadkach wysokość dziennej stawki wynosi niezmiennie do wielu lat 10 zł. Obowiązywanie podwyższonej stawki dziennego zasiłku chorobowego przedłużone zostało rozporządzeniem z dnia 23 września 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego (Dz.U. 2020 r., poz. 1664) na okres obowiązywania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.)

3) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie określenia dłuższego okresu pobierania zasiłku opiekuńczego w celu przeciwdziałania COVID-19 (Dz. U. poz. 558), od 29 marca do 11 kwietnia 2021 r. ponownie przysługuje zasiłek opiekuńczy dla ubezpieczonego w KRUS rodzica lub opiekuna. Zasiłek opiekuńczy przysługuje w przypadku zamknięcia z powodu COVID-19 żłobka, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do której uczęszcza dziecko, ubezpieczonym rolnikom i domownikom z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad:

- dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat,
- dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Zasiłek opiekuńczy będzie przysługiwać więc w przypadku, gdy placówki są nadal zamknięte ze względu na COVID-19 oraz w sytuacji, gdy placówka która wznowiła naukę/opiekę stacjonarną, zostanie zamknięta lub jej funkcjonowanie, mimo, że jest otwarta, zostanie ograniczone ze względu na nieprzewidziane zamknięcie klasy, oddziału, a więc w przypadku gdy nie będzie możliwości zapewnienia opieki nad dziećmi lub osobami dorosłymi niepełnosprawnymi.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Bartosik
Sekretarz Stanu
\$Departamentu/Biura
/podpisano elektronicznie/